

XAVIER BRU DE SALA: «NO M'HE FET MONJO DE LA GENERALITAT»

De poeta a funcionari

El nou director general de Promoció Cultural té molt clar quin és el seu paper personal i d'escriptor i quin el d'administrador. L'arribada de Bru de Sala a la Direcció General de la Generalitat de Catalunya no ha estat exempta de discrepàncies i de polèmiques que, segons diu ell mateix, moltes vegades porten verí. Verí cultural, és clar.

Andreu Sotorra

En una entrevista vostè va dir que continuaria sent el Bru de Sala, amb article. ¿Modèstia? ¿Tàctica? ¿Anar amb peus de plom? ¿Què volia dir amb això?

—No... Només volia dir que no puc ni penso renunciar a la meua personalitat, ni privada ni pública.

—¿Costa una mica fer-se al tracte de «sí, senyor»...?

—No, no, no és això, era una manera de dir que no em penso convertir en un buròcrata ni que n'estigui fent. Tinc intencions de continuar escrivint, continuo escrivint. I no m'he fet monjo de la Generalitat, només hi sóc director general.

—Perquè, en realitat, ¿què vol dir Promoció Cultural? ¿No hi ha interferències amb altres departaments?

—No, això ha quedat molt clar d'entrada. aquesta Direcció General agafa tots els sectors de la cultura que es produeix dia a dia. Simplificant-ho, diríem que de la cultura viva professional. La promoció de la premsa, les arts plàstiques, el cinema, el vídeo, el llibre, la música, el teatre, però sempre professional.

—¿I el relançament és un projecte seu?

—Més concretament, em referia a ampliar el públic. A aquesta Direcció General li interessa molt ampliar el sector receptor. Tenim una cultura molt viva. Amb unes individualitats d'una gran potència creadora. Innovadora. D'avantguarda. I li falta molt sovint l'element públic, que no respon del tot, o no respon prou àmpliament com caldria. Aquest és l'objectiu.

—I el públic receptor, massiu a vegades, troba que el que s'anomena cultura és molt elitista...

—No, no, no. Nò té motiu per a ser-ho. Jo no ho crec. Passa que a vegades hi ha més accés a la cultura per a capes de la població més extensa. I per això els pressupostos públics augmenten, perquè hi ha més gent que no vol cultura de segon ordre. ¿Què fan per exemple a París? Fan una òpera popular, amb una no n'hi ha prou, ¡i en fan una, de popular!

—El Beaubourg és el fenomen més clar d'arribar a la població... ¿Però vol dir que no són visites xàrter, una mica? ¿De màrqueting cultural, més aviat?

—Aquest és el tema central d'un debat important. El de la profunditat cultural. Sembla que l'extensió pot fer perdre profunditat. Però fins a cert punt. No ho nego, però la gent entra i surt, i veu unes exposicions i les obres són importants. El que no tothom té segurament és prou formació per a

poder-ne aprofitar la qualitat. És important que hi torni. Que s'hi acostumi. Que hi entri, que es faci seva la cultura, que l'adquireixi. I aquesta és una necessitat que es nota a tot Europa, i l'administració hi ha de donar resposta.

—*L'arribada a la Direcció General no va estar exempta de polèmiques. La primera batalla va ser la del Centre Dramàtic. El trencament amb el Lliure i amb la possibilitat que el Centre Dramàtic el dirigís Fabià Puigserver. ¿No va ser una relliscada, d'entrada?*

—No. Si creïes que m'havia equivocat, hauria rectificat. De cap manera. La posició l'hem explicada i ha estat molt clara. No hi ha hagut polèmica. S'ha aprofitat aquesta qüestió per incidir molt clarament sobre la persona del director general. Miri, el Teatre Lliure necessita més espai. Hi estem d'acord. La Generalitat és i serà la principal institució que dona suport al Teatre Lliure. Això és clar. I pràcticament estem fent el doble d'aportació que la institució que ens segueix en el rànquing. Ara, hi havia un Centre Dramàtic sense director. El Teatre Lliure s'ofereix. I se li proposa al senyor Fabià Puigserver. Ell diu que, personalment, no, que no es pot desvincular del Lliure i que en tot cas la gestió ha de ser del mateix Lliure. S'accepten aquestes raons. Quan jo entro, el Lliure proposa no dirigir sinó fusionar-se.

—*¿Un matrimoni amb divorci anunciat?*

—Vol tres anys. Perquè el futur del Lliure no passa ni pel Romea ni pel Centre Dramàtic. A mi em va semblar que aquest període de tres anys hipotecava d'una manera excessiva el Centre Dramàtic i vam oferir la possibilitat que durant tota aquesta temporada del 89, el Lliure fos fins i tot, i això està escrit, l'únic teatre que programés el Centre Dramàtic. El Lliure no va acceptar i som on som. Però li asseguro que per tots els mitjans estem intentant que el Lliure pugui fer les seves activitats com més bé millor.

—*¿Però com és que això alineava de seguida gent determinada a cada bàndol per prendre posicions?*

—Perquè ja hi ha una gent predeterminada. Ara, tot això, tota aquesta gent predeterminada, la majoria està badant perquè en aquests moments la cultura, l'administració d'aquesta, està adquirint unes cotes de sensatesa bastant importants i creixents. Per més que alguns s'esforcin a fer subsistir situacions anteriors, de crispació i d'enfrontament en el món de la cultura, cosa que cada vegada passa menys. En queden restes i prou, per sort.

—*¿I l'afirmació del Lluís Pasqual a TV3, quan diu que vostè no té categoria moral?*

—Cadascú és responsable de les seves paraules...

—*Però demostra que el tema era prou virulent...*

—No, no ho admeto de cap manera, això...

—*¿Vol dir?*

—El Lluís Pasqual viu moltes hores a Madrid i potser encara no sap això que li manifestava abans de la situació actual de sensatesa en el món cultural.

—*¿I per què el teatre és sempre el més tocat?*

—És un món que es crispa molt fàcilment. Però això no vol dir que estigui en crisi, que fracassi, o que s'acabi. És el sector que té més salut. Són crispacions per crisis de creixement. La crispació en el tema del Lliure és això: crisi de creixement... No es produeix a temps, quan era el moment desitjable, el salt o la trobada de la solució

DOMÈNEC UMBERT

«No crec que el que s'anomena cultura sigui massa elitista».

que té el Lliure. I això provoca situacions de crispació. Si el teatre en general ha passat una temporada amb relativa baixa de públic, no vol dir que hi hagi hagut baixa de creativitat. Estem en un bon moment, de nou. Crec que finalment, el tema del Lliure l'hem resolt bé i que a la llarga ho acceptarà perquè ens obligarà a tots els sectors públics a prendre decisions ràpides i efectives. Però crispació no vol dir naufragi.

—*Parlant de naufragis, la imatge del vaixell de Mar i Cel es fa present... Es veu que totes les obres de les quals vostè també és adaptador o autor del text acaparen un bon nombre de públic...*

—Però això ve d'abans de ser director general...

—*Però per Reis s'ha estrenat una altra, El misàntrop, amb la companyia Flotats...*

—Escolti, jo tenia un contracte signat fa mesos... A partir d'aleshores he parat.

—*¿Però està d'acord que té el rècord de públic...?*

—I també el tenen els Comediants, i els Joglars, i la Fura dels Baus, i el Tricicle... No són pocs el que xuclen el públic. En tot cas, la gent torna al teatre quan hi ha agafat un interès, quan li ha agradat.

—*¿La cultura que vostè administra és prou ànima, oberta i sana per a mantenir i enriquir Flotats sempre?*

—És clar que sí. I tota l'altra gent i més que no n'he anomenat. ¿No passa ara? Hi ha molts països amb més poder econòmic i polític que no poden presentar el que nosaltres tenim. Això és el que pesa.

—*¿I amb els músics què ha pesat?*

—*¿Diu música? Eren uns diumenges musicals encarregats pel Departament de Cultura a Joventuts Musicals amb la intenció de donar a conèixer intèrprets catalans joves. En conjunt, els músics que diu, tenen poca feina i això no s'arregla només donant-los els diumenges. El que hem de fer és posar els intèrprets en els festivals i els cicles que ja s'organitzen. I aquest és el treball que tenim i l'objectiu. Aquesta és l'alternativa. Però de seguida es provoca la polèmica, i hi ha notícies molt mal intencionades i enfocades a fer mal. Però en aquest cas, jo no responc perquè la mala intenció és evident. Però afecten més al Bru de Sala persona que la Direcció General.*

—*I encara tenim un altre tema. El llibre. El suport genèric al llibre. Els tres-cents exemplars famosos...*

—Ha anat molt bé fins ara. Molt bé. Pot passar que arribi un moment que ja no vagi tan bé.

—Hi ha editorials amb un sol llibre al catàleg...

—Hem de buscar, segurament, mesures amb esforços més grans però que en conjunt vagin millor. Es preveuen canvis importants, però cap canvi important al marge dels editors.

—Hi ha un clima de por...

—No creem mesures per perjudicar sinó per millorar. El món de l'edició està caient en defectes i paranys que poden ser defectes dels efectes secundaris del que ha estat el suport genèric. Però s'han de polir, aquests defectes. Perquè millori el sector del llibre.

—¿No s'adquiririen els tres-cents llibres, potser?

—Ho hem de veure... En tot cas, també estaria bé ajustar les compres del Departament a les necessitats reals.

—¿Menys de tres-cents? ¿Dos-cents...?

—No ho puc concretar tant en aquest moment...

—Vostè va ser cofundador del Mall. ¿L'esfondrament del Mall és un mal averany dins l'edició catalana?

—Ja he dit moltes vegades que em sap greu no haver arribat a temps de salvar el Mall... No només per l'afecte personal que hi pugui tenir sinó perquè ha estat una editorial que ha fet

una feina importantíssima i crec que es podrien haver trobat fórmules per no arribar a aquesta situació... Però una vegada s'ha produït la caiguda...

—¿La Direcció General té res a veure amb la invitació de l'escriptor nord-americà David Leavitt?

—Sóc vice-president de la Institució de les Lletres Catalanes, sí. Hi ha previst un mínim de tres mesos, si...

—¿Més encara de tres mesos...?

—El cost no és gens car i en canvi és molt important. Estem seguint l'exemple de països que procuren fer això. La nostra ajuda és simbòlica atès el nivell econòmic de David Leavitt en aquest moment i podem atraure l'interès de Leavitt per Barcelona... La Institució de les Lletres Catalanes procurarà que no sigui ni el primer ni l'últim... És una manera d'aconseguir que escriptors catalans puguin anar a fer temporades a l'estranger...

—També té cotxe oficial, vostè...

—Sempre que l'he necessitat...

—I la paperera nova...

—Miri, veu, és una paperera normal... Només que no és de plàstic i no té reixeta perquè els papers no s'escapin...

—Però els follets li escampen les interioritats...

—Miri, la paperera no és el piano del Serra. Si arriba a ser una paperera d'or, encara...

—Vostè també és de l'època del Fossar de les Moreres...

—Hi havia molta més gent...

—En Carles Castellanos també... Un és a la presó i l'altre és a la Direcció General... ¿És un desdoblatge molt fort, oi?

—En tot cas, Castellanos i jo teníem de sempre una frontera ideològica molt important. Tot i que tots plantegéssim l'independentisme. Un era el PSAN i l'altre el PSAN Provisional. Això ja marcava dues estratègies. Jo sempre dic que abans estava contra la majoria i que ara estic a favor de la majoria. No d'una majoria concreta sinó de les majories.

—Per a ser director general de Promoció Cultural, el govern de la Generalitat exigeix carnets?

—L'únic que he necessitat és aquest.

—¿El DNI, només?

—Sí, i per als tràmits de la nòmina.

—Doncs, vigili. D'aquí a un any cada-dua i canvia de model per la cosa d'Europa.

—Gràcies per recordar-m'ho.

—No es mereixen. □

JUDICI AL PENSAMENT DE PEDAÇOS BRUTS

JUTJAT NÚM. 13, SUMARI 115/86, SECCIÓ PENAL

AUDIÈNCIA PROV. DE BARCELONA, DIA 19 DE GENER DE 1989, A LES 10,15 HORES

JUDICI PÚBLIC CONTRA L'ESCRITOR JOSEP ALBERTÍ I MOREY DE «TALLER LLUNÀTIC» EN LLIBERTAT I SOTA FIANÇA DE 2.000.000 DE PESSETES, INSTIGAT PER LA PROFESSORA ROSA CABRÉ I MONNÉ DE LA UNIVERSITAT CENTRAL DE BARCELONA, QUE LI HA INTERPOSTAT UNA QUERRELLA PER INJURIES AMB MOTIU DEL TEXT «MISSIVA DE JOSEP ALBERTÍ-ROSA CABRÉ», PUBLICAT DINS EL LLIBRE DE JAUME SASTRE «FREIXURA DE PORC O INCITACIÓ A LA INTOLERÀNCIA» (CIUTAT DE MALLORCA, 1983).

S'HAN SOLIDARITZAT AMB JOSEP ALBERTÍ EN AQUEST PROCÉS, DES DEL MARÇ DE 1984 AL DESEMBRE DE 1988, PER ESCRIT LES SEGÜENTS PERSONES:

ANNA ADOLPH, relacions públiques. JAUME ALEMANY, economista. FRANCESCA ALENYAR I MARTORELL, llicenciada. Ma. MAGDALENA ALOMAR I VANRELL, ensenyant. JOSEP-RAMON BACH, escriptor. APOL·LÒNIA BARCELÓ I MARTORELL, professora d'història. PEP BERNAT BRONDO, administratiu. JAUME BOSCH I BOSCH, aux. administratiu i pilot ala delta. JAUME BOVER PUJOL, bibliotecari. CARLOS BRUNO, pintor. JAUME CABRER I PLANAS, modelista de calçat. J. M. CALLEJA, administratiu. ANTONIA CANYELLES, il·lustradora. GABRIEL CAPÓ I BAGUA, funcionari. MANUEL CAVALLER I CRESPI, pilot de vol lliure. VICTÒRIA CEPED, estudiant. JOAN CERDÀ I MARTORELL, Estudiant Pedagogia. SEBASTIÀ I CAPO, estudiant. JOAN CLAPÉS I ROCA, Enginyer Industrial. ALEXANDRE CLARIANA I AGUILÓ, BERNADÍ COMPANYY I COMPANYY, geògraf. MONSERRAT CORTADELLES BACARIA, escultora. Ma. LUISA CUARTERO ITURRALDE, Ginecòloga. MANUEL DE LA PLANA I SALAS, comerç. XESCA ENSENYAT I SEGÚ, escriptora. JAUME ESTELRICH I MASSUTI, proletari repartidor de begudes. FELIP ESTEVA I CABOT, estudiant ciències empresarials. MATEU GILI I MERCAT, hostaleria. FERRAN GOMILA I MERCADAL, advocat. FRANCESC GOMILA I SERRA, aux. administratiu. MARIA GORNALS MESTRE, Assistent social. GASPAR JAEN I URBAN, cambrer. ANTONI LLOBERA I BALLE, modelista patronista. MIQUEL LLUFRIU MOLL, mecànic. JOAN MANRESA, preparador oceanogràfic. JOAQUIM MARTIM I GARCIA, hostaler. JAUME MARTORELL I GARAU, oficial de subministrament d'aeronau. NÚRIA MAS I CREUS, Infermera ATS. CATERINA MASSUTI I SUREDA, assistent social. MIQUEL MESTRE I GENOVARD, metge cirurgià. AINA Ma. MESTRE JULIÀ, professora de llengua. BARTOMEU MESTRE SUREDA, administratiu. ANTONI MIR I FULLANA, professor de català. JOAN MIR I OBRADOR, professor. QUIM MONZÓ, escriptor. MIQUEL MORELL I COVES, escultor. RAMON MOREY I AGUIRRE, inspector treball. TOMEU MULET I ADROVER, FELIP MUNAR MURCEJ, professors d'EGB. LLEONARD MUNTANER, professor universitari de geografia. Universitat de les Illes. BERNAT MUT I PASCUAL, tècnic de telecomunicacions. ANTONI NAQAL SÓLER, professor de català. JOAN NAVARRO, professor filosofia. SEBASTIÀ NEBOT ESTEVA, estudiant. BARTOLOMEU M. ORADOR I ADROVER, arquitecte. MARIA OBRADOR I ROSSELLÓ, MESTRE. JOAN OLIVER I FUSTER «Mancu», galerista d'art. FRANCISCO PADRON I CROSSIER, aux. administratiu. MARGALIDA PALOU I PASCUAL, professora de llengua. CATALINA PENYA ROSSELLÓ, professora de català. GUILLEM POMAR I LLAMBIAS, funcionari. ANTONI QUETGLÀS, metge. Ma. ANTONIA RADO ROCA, professora de Física i Química. RADO ROCA, anti-Estat Espanyol delensor de la Terra. MAGDALENA RAMIS I CAPELLÀ, estudiant. CARMEN RIBAS I AMER, graduada social. JOANA RIERA I GOMILA, professora d'EGB. JOANA Ma. Romaguera i VALERO, professora de llengua. JOAN ROSSELLÓ I JOAN, protèsic dental. ANDREU SALOM I MIR, professor d'EGB. ISABEL SINTES I JANER, mestra. JEAN SERRA, escriptor. JERONI SUREDA I CARRIÓ, professor d'anglès a Escola Oficial d'Idiomes de la Generalitat de Catalunya. PERE UGUET I GONZALEZ, estudiant. JOAN ANTONI VALADÉS I VENY, empleat. GASPAR VALERO I MARTÍ, professor de català. JORDI VALLS CASAS, administratiu. Ma. HELENA VERGÉS I CARRERAS, professora de català EOS Barcelona. LLORENÇ VICH I SANCHO, treballador social. Ma. VICTÒRIA VIDAL I JUAN, recepcionista. SEBASTIÀ VIDAL I JOAN, ensenyant. GUILLEM VIDAL I MUNAR, farmacèutic. FRANCESC VIDAL I VIVES, pintor. «JOSEP AGUILÓ FORTEZA, estudiant. CATALINA BUSQUET I COLL, administrativa. RICHARD BRUNO, pintor. JOAN FIOL I ALOMAR «Volleta», inútil total. ANTONI MAURA I COLL, pagès. BERNAT MONSERRAT I ROSSELLÓ, Criador de porc.

!!!PASSAU-VOS A LES TRINXERES DE «TALLER LLUNÀTIC» AMB LA VOSTRA SOLIDARITAT AMB JOSEP ALBERTÍ!!!
Barcelona, gener de 1989

«TALLER LLUNÀTIC»: Josep Albertí, Bartomeu Cabot, Lluís Maicas i Floquet de Neu.

BUTLLETA DE SOLIDARITAT AMB JOSEP ALBERTÍ DE TALLER LLUNÀTIC

NOM ..... 1er COGNOM ..... 2n. COGNOM ..... PROFESSIÓ ..... DI .....

El que signa se solidaritza amb Josep Albertí en aquest procés i ho manifesta públicament.

DATA, ... de ..... 19.....

SIGNATURA,

Adreceu-vos a: «TALLER LLUNÀTIC», apartat de correus, núm. 1405. 07080 CIUTAT DE MALLORCA. Tel. (971) 50 57 13.